

**Kozí 748/4
110 01 Praha 1**

ČINNOST PUNCOVNÍHO ÚŘADU

v roce 2007

VÝTAH

leden 2008

Zpracovali:

Ing. Martin Novotný, předseda Puncovního úřadu
Ing. Dušan Bouša, ředitel odboru puncovní inspekce
Ing. Miloslav Pilecký, vedoucí oddělení technického rozvoje a zahraničních vztahů
Ing. Jana Davídková, vedoucí ekonomicko správního oddělení

Rok 2007 znamenal pro Puncovní úřad v jeho hlavní činnosti – zkoušení a označování zboží v drahých kovech – návrat k výkonům, které byly obvyklé v minulých letech. Nárůst množství zlatého zboží o 23 % (v kusech o 21 %), stříbrného zboží o 14 % (v kusech o 11 %), platiny o 400 % (v kusech o 112 %) znamenal výrazný posun k hodnotám výkonů v minulých letech. V příjmech z činnosti Puncovního úřadu bylo dokonce dosaženo historicky nejvyšší částky – včetně příjmů z komise cenností více než 74 milionů Kč.

Puncovní úřad tak zůstává organizační složkou státu, která má příjmy z činnosti vyšší než výdaje, a to i v situaci, kdy bylo Puncovnímu úřadu v minulých letech odebráno 7 systemizovaných pracovníků. Pro rok 2008 byl stav pracovníků Puncovního řadu snížen o další 3, a situace se tak v případě dalšího nárůstu požadavků na služby Puncovního úřadu může stát kritickou. Puncovní úřad má minimální počet administrativních pracovníků, a tak další snižování počtu zaměstnanců by již zasáhlo odborné pracovníky. To by při současném zvyšování množství předkládaného zboží ke zkoušení a označování mohlo znamenat výrazné prodloužení termínů vyřízení zakázek a vedlo by ke značné nespokojenosti zlatnické obce.

Zvyšující se množství předkládaného zboží znamená i vyšší výběr puncovních poplatků od podnikatelů a prodloužení termínů v tomto případě by bylo obtížně obhajitelné („za službu platíme a stát není schopen ji zajistit!!!!“). Na uvedené skutečnosti jsme opakovaně upozorňovali při jednání s pracovníky personálního odboru MPO. Reakcí bylo jen krčení ramen. Další snižování počtu zaměstnanců Puncovního úřadu by mohlo vést ke zhoršování služeb Puncovního úřadu, prodloužování termínů vyzkoušení a označení předloženého zboží, zhoršení dostupnosti služeb úřadu a zvýšení dovozních vzdáleností do našich poboček a expozitur. Současný stav je velmi vyvážený, většina poboček a expozitur Puncovního úřadu byla zřízena v místech soustředěné zlatnické výroby nebo dovozu na základě požadavků podnikatelů v oboru, většinou za podstatné pomoci orgánů samosprávy. V současné době má Puncovní úřad 11 pracovišť a je jen málo míst v ČR, odkud je přepravní vzdálenost do Puncovního úřadu větší než 50 km. Tato skutečnost je podnikateli v oboru velmi oceňována, protože výrazně snižuje riziko při přepravě zboží z drahých kovů a ztrátové časy při návštěvách Puncovního úřadu.

Velmi potěšitelné je, že na nárůstu množství předkládaného zlatého zboží se ve stejné míře jako dovoz podílí i tuzemská výroba, což spolu s trvale vysokým podílem tuzemské výroby u stříbrného zboží potvrzuje dobrou kondici i konkurenceschopnost tuzemských šperkařských firem.

Výsledky práce Puncovního úřadu v podstatě znamenají, že recese ve šperkařském oboru se zastavuje a prodej zboží ze zlata i ze stříbra opět stoupá, a to i přes stále se zvyšující cenu drahých kovů na světových trzích..

Ve druhé hlavní činnosti Puncovního úřadu, ve výkonu puncovní inspekce, pokračovali pracovníci odboru puncovní inspekce v provádění kontrol u výrobců zboží z drahých kovů, v obchodech i v zastavárnách. Při provádění těchto kontrol bylo i v letošním roce pokračováno také v častém a pravidelném odebrání vzorků materiálů z drahých kovů k provedení chemických analýz jako součásti uplatňování principu nulové negativní tolerance. O výsledcích činnosti puncovní inspekce pojednává samostatná část tohoto rozboru. V roce 2007 bylo provedeno 1413 inspekcí, uloženo 134 pokut v celkové výši 1 186 tis. Kč. Tato zdánlivě represivní činnost velmi účinně pomáhá nejen k udržení férového prostředí podnikání spadajícího pod působnost puncovního zákona, ale také udržuje vysokou míru ochrany zákazníků před poškozením. V minulém období se podařilo zachytit a účinnými

postihy zastavit již několikátou vlnu falešných punců na zboží z dovozu. K této skutečnosti velmi napomohla kvalitní aparatura na rozlišování pravosti úředních značek a také pravidelná výměna zkušeností mezi obdobnými pracovišti z celé Evropy.

Důležitou součástí práce Puncovního úřadu v roce 2007 bylo praktické provádění principu nulové negativní tolerance. Tento podstatný zásah do praxe při zkoušení ryzosti šperků si vyžádal zřízení registru slitin používaných k výrobě šperků, jeho neustálé doplňování v průběhu roku, velmi časté odebírání vzorků materiálů od výrobců a jejich podrobení chemické zkoušce a samozřejmě systematické odebírání vzorků z již dohotoveného zboží v případě dovozu. V některých případech tato nová praxe vedla zpočátku k prodloužení termínů zkoušení a označení zboží, postupně se však systém zavedl a lhůty k vyřízení požadavků se prakticky vrátily k původní délce. Osvědčila se praxe zasílání odebraných vzorků z pracovišť bez chemické laboratoře k provedení analýzy do Prahy prostřednictvím pošty. Tento úkon většinou neznamenal prodloužení lhůty k vyřízení o více než 1 den. Tato praxe se navíc týkala pouze předloženého zboží, zhotoveného z neregistrované neznámé slitiny. V průběhu roku se počet takto odebraných a zkoušených vzorků neustále snižoval a zboží vyrobené z registrované slitiny bylo podrobováno jen nedestruktivní zkoušce homogenity položky na XRF přístroji nebo na zkušebním kameni. V roce 2007 byla na novém pracovišti Puncovního úřadu v Táboře uvedena do činnosti analytická laboratoř na testování slitin zlata a stříbra, jako již sedmá z celkového počtu 11 poboček a expozitur.

V roce 2007 pokračovaly v orgánech EU práce na přijetí Nařízení EU o vzájemném uznávání (Mutual Recognition Regulation), které by usnadnilo prosazování principu vzájemného uznávání zboží ze států EU a přispělo tak k lepší aplikaci základní myšlenky EU, volnému pohybu zboží mezi členskými státy EU. V oblasti zkoušení a označování zboží z drahých kovů to znamenalo obtížné hledání konsenzu mezi zeměmi s tradičními systémy kontroly ryzosti šperků nezávislými organizacemi a zeměmi uplatňujícími přednostně garanci výrobce. Díky dobré spolupráci s odborníky z MPO i České mise v Bruselu se podařilo nakonec takový konsenzus přijatelný většinou států včetně České Republiky nalézt a v současnosti je přijetí závěrečné verze dokumentu pravděpodobně již jen otázkou několika měsíců.

V praxi to bude znamenat, že v České Republice budou nadále uznávány jako platné puncy prokazující ověření ryzosti zboží z drahých kovů nezávislým orgánem v jiné zemi EU (systém vycházející se soudního případu Houtwipper), zatímco zboží ze zemí EU, kde tento systém neexistuje, bude nadále ověřováno na pracovištích Puncovního úřadu. Stejný postup bude uplatňován u zboží dováženého ze států, které nejsou členy EU.

V současné době jsou tak v ČR uznávány značky Polska, Maďarska, Slovenska, Velké Británie, Portugalska, Holandska, Finska, Irska, Kypru, Malty, Estonska, Slovinska, Litvy a Lotyšska. Naše značky jsou ve většině těchto států uznávány také.

Stav vzájemného uznávání punců mezi státy Evropské unie je také jedním z hlavních bodů jednání Asociace evropských puncovních úřadů a zemí skupiny Viszegradské čtyřky. Práce na zavedení uznávání punců zemí Evropské unie byly v loňském roce prakticky dokončeny. Vzájemné uznávání punců mezi ČR a státy EU však nemělo na podnikání v oboru v ČR výraznější vliv.

V průběhu roku 2007 byla přestěhována expozitura Puncovního úřadu v Táboře do nových prostor, které znamenají podstatné zlepšení dostupnosti pro naše zákazníky, a také zde

byla využita možnost zřízení analytické laboratoře na testování slitin zboží z drahých kovů. Přestěhování pobočky bylo velmi kladně oceněno místními podnikateli v oboru.

V roce 2007 měl Puncovní úřad 102 pracovních míst. Průměrný plat zaměstnanců byl 24 599,- Kč. Nemocnost zaměstnanců činila 2,42 %. Na místa pracovníků, kteří odešli do starobního důchodu, bylo v průběhu roku přijato celkem 5 nových pracovníků. Pracovní poměr ukončilo celkem 9 zaměstnanců.

Puncovní úřad zajišťoval pro své zaměstnance potřebné rozšiřování a prohlubování kvalifikace v souladu s usnesením vlády ČR o vzdělávání zaměstnanců státní správy. Každý pracovník absolvoval v průměru 4,5 dne školení, celkové náklady na vzdělávání činí cca 2,7 % z výdajů na platy, tím je plněno výše uvedené usnesení vlády z listopadu 2005.

Stejně jako v minulých letech využíval Puncovní úřad k zajištění vzdělávání zaměstnanců kurzy pořádané Institutem státní správy, které jsou poskytovány zdarma a mají velmi dobrou úroveň. Jsou zaměřeny na rozvoj manažerských dovedností, komunikace, řízení kvality veřejných služeb, na základy práva EU, opatření proti korupci atd. V roce 2007 se těchto školení zúčastnilo 19 zaměstnanců úřadu.

Ve stále větší míře je při vzdělávání zaměstnanců využívána e-learningová forma studia, která umožňuje absolvování těchto kurzů zaměstnanců ze všech pracovišť Puncovního úřadu v čase, který jim z provozních důvodů nejvíce vyhovuje, a také bez nutnosti cestování. Těchto školení se zúčastnilo 11 pracovníků. Pro nové zaměstnance úřadu byl připraven e-learningový kurz vstupního vzdělávání, který jim pomáhá lépe se orientovat v novém prostředí a seznámit se s vnitřními pravidly a předpisy.

Mezi priority ve vzdělávání zaměstnanců patří studium jazyků, kterého se v průběhu roku zúčastňuje 41 pracovníků, téměř ze všech pracovišť úřadu.

Další odborná školení probíhala podle potřeb jednotlivých pracovníků školení řidičů, práce s provozním systémem, změny zákonů, atd.

Jeden zaměstnanec absolvoval roční právní kurz Univerzity Karlovy pro zaměstnance státní správy. Tři zaměstnanci studují při zaměstnání vysokou školu a dva střední školu.

Nově byl v minulém roce zorganizován seminář pro všechny zaměstnance Puncovního úřadu, kde byli formou přednášek přednesených odborníky z oboru drahých kamenů, kunsthistorie, šperkařské technologie a XRF testování seznámeni s těmito oblastmi potřebnými pro další zlepšování kvality vykonávání služeb Puncovního úřadu.

Následně všichni pracovníci Puncovního úřadu absolvovali test ze základních znalostí puncovníctví a dalších činností Puncovního úřadu, který potvrdil velmi dobrou úroveň odborných vědomostí i u administrativních pracovníků Puncovního úřadu. V této praxi bude nadále pokračováno, témata na seminář v letošním roce jsou již prakticky vybrána. Následné testy budou již poněkud specializovanější a obtížnější.

V minulém roce pokračovala úspěšná spolupráce s nadřízeným MPO. S přímo nadřízeným odborem strategie a trendů byla úspěšně vyřešena řada odvolání proti uložení pokut.

Při řešení ekonomických problémů Puncovního úřadu v minulém roce nám byl velmi nápomocen odbor rozpočtu a financování MPO, kde jsme vždy našli pomoc v nouzi. Přínosná byla i spolupráce s odborem kontroly a vnitřního auditu, kde jsme uvítali pomoc při zavádění nových systémů vnitřních kontrol a interního auditu v Puncovním úřadě.

Rozvíjely se i kontakty se zahraničními puncovními úřady, aktivita se soustředila hlavně na mezinárodní organizace, jejichž členem v zastoupení České republiky je Puncovní úřad. Předseda českého Puncovního úřadu je předsedou pracovní skupiny puncovních úřadů Viszegradské skupiny států. Společné problémy se Slovenskem jsou řešeny v rámci Puncovní rady, která se za účasti českých a slovenských puncovních expertů schází minimálně dvakrát ročně. Řada pracovníků Puncovního úřadu absolvovala stáže v zahraničí, zvláště v Polsku, Maďarsku a na Slovensku, kde jsou jazykové bariéry minimální.

Nadále pokračovala spolupráce Puncovního úřadu s profesními organizacemi v oboru, Sdružením klenotníků a hodinářů ČR, Cechem pražských zlatníků a Českým cechem zlatníků. Podpora byla dána také nově vznikající organizaci Zlatý blok. Bohužel žádná z uvedených organizací nedokázala oslovit zlatnickou obec v České republice tak, aby vznikla skutečně silná, jednotná a reprezentativní profesní organizace, která by byla schopna účinně hájit zájmy oboru při jednáních se státními orgány.

Puncovní úřad se také zúčastnil jediné výstavy v oboru, Klenoty hodiny 2007, kde na svém stánku zdarma prováděl nedestruktivní testování drahých kovů, poradenskou službu i ověřování pravosti označení zboží z drahých kovů.

V průběhu roku 2007 byla provedena řada vnitřních kontrolních akcí zaměřených na různé oblasti hospodaření, evidence apod. Výsledky kontrol budou použity pro zpracování zprávy o interním auditu za rok 2007, která bude zpracována podle pokynů odboru kontroly a interního auditu MPO.

Objem práce Puncovního úřadu

Platinové, stříbrné a zlaté zboží opuncované v letech 1993–2007

Platina

Rok	Nové		Staré		Dovoz		Celkem	
	ks	g	ks	g	ks	g	ks	g
1993	13	17,0	0	0,0	73	418,0	86	435,0
1994	3	46,6	1	6,1	56	294,3	60	346,9
1995	20	344,1	3	19,6	51	327,9	74	691,6
1996	18	152,0	21	31,5	67	492,6	106	676,1
1997	42	261,7	67	334,5	75	549,7	184	1 145,8
1998	90	543,7	447	3 055,8	49	456,5	586	4 056,0
1999	123	954,4	629	4 633,3	57	438,4	809	6 026,1
2000	98	553,8	246	1 070,3	41	486,6	385	2 110,7
2001	568	3 990,1	53	482,5	201	938,5	822	5 411,1
2002	137	759,8	46	390,0	114	492,5	297	1 642,2
2003	161	1 101,7	210	1 202,4	122	1 567,3	493	3 871,4
2004	136	1 044,3	70	387,5	85	772,0	291	2 203,7
2005	147	1 114,5	108	803,6	62	812,8	317	2 730,9
2006	139	1 090,5	56	345,6	63	768,8	258	2 204,8
2007	414	9 841,7	68	458,5	65	696,0	547	10 996,2

Stříbro

(kusy jsou udány v tisících)

Rok	Nové		Staré		Dovoz		Celkem	
	ks	kg	ks	kg	ks	kg	ks	kg
1993	2 137	4 885	3	80	582	2 286	2 722	7 251
1994	2 034	4 896	2	99	775	2 954	2 811	7 949
1995	1 582	4 213	2	89	1 329	4 471	2 913	8 773
1996	1 424	3 803	5	115	1 447	5 752	2 876	9 670
1997	1 327	3 675	5	187	1 858	7 633	3 190	11 495
1998	1 431	4 522	4	138	1 884	8 576	3 319	13 236
1999	1 760	5 639	10	168	2 801	12 432	4 571	18 239
2000	1 862	5 776	12	202	2 821	13 640	4 695	19 618
2001	752	4 210	3	180	1 367	10 335	2 122	14 725
2002	721	3 923	6	208	1 418	11 043	2 145	15 174
2003	681	3 543	11	259	1 637	12 521	2 329	16 323
2004	559	3 217	14	289	1 804	13 608	2 377	17 114
2005	513	3 163	5	253	1 676	12 587	2 194	16 003
2006	506	3 172	9	297	1 458	10 639	1 973	14 108
2007	473	3 172	6	419	1 708	12 474	2 187	16 065

Zlato

(kusy jsou udány v tisících)

Rok	Nové		Staré		Dovoz		Celkem	
	ks	kg	ks	kg	ks	kg	ks	kg
1993	1 992	3 570	2	71	574	1 595	2 568	5 236
1994	1 688	3 147	11	61	652	1 834	2 351	5 042
1995	1 870	3 563	12	59	810	2 369	2 692	5 991
1996	2 202	4 102	12	64	988	2 916	3 202	7 082
1997	2 335	4 451	12	62	1 037	2 904	3 384	7 417
1998	2 022	3 778	14	70	995	2 756	3 031	6 604
1999	1 802	3 592	16	70	989	2 600	2 807	6 262
2000	1 590	2 927	14	64	945	2 518	2 549	5 509
2001	1 489	2 672	13	60	831	2 342	2 333	5 074
2002	1 311	2 370	12	55	822	2 257	2 145	4 682
2003	1 115	2 107	13	63	828	2 159	1 956	4 329
2004	1 042	2 026	14	59	857	2 167	1 913	4 252
2005	865	1 817	14	61	818	1 920	1 697	3 798
2006	793	1 676	12	49	756	1 789	1 561	3 513
2007	922	1 970	15	69	955	2 300	1 893	4 339

Z tabulek je patrný významný nárůst množství zlatého, stříbrného i platinového zboží. Došlo k výraznému zvýšení poptávky po službách Puncovního úřadu. Pokud tento trend bude pokračovat i nadále, bude nutno přijmout opatření v oblasti personálního zabezpečení uvedených služeb.

U předloženého zboží byly často zjištěny závady v ryzosti, pro které nebylo zboží uvolněno k prodeji. V roce 2007 bylo zachyceno celkem 1640 závadných položek, což představovalo celkem 83 412 ks šperků. Falešných punců bylo zachyceno 159 ks. Zde se opět

v praxi ukazuje důležitost práce Puncovního úřadu. Závadné zboží je zachycováno přesto, že výrobci i dovozci vědí, že zboží je na Puncovním úřadě pečlivě kontrolováno.

Činnost komise cenností

Během roku 2007 zpracovala komise celkem 106 ks zásilek předmětů, které byly Puncovnímu úřadu předány Úřady pro zastupování státu ve věcech majetkových. Z těchto zpracovaných a oceněných zásilek vytvořila komise 450 položek předmětů oceněných na hodnotu 2 673 417,- Kč.

Tyto předměty byly nabídnuty ve dvou aukcích. První aukce se konala 28. května 2007. Zaregistrovalo se celkem 8 dražitelů. Z celkového počtu 250 se vydražilo 144 položek, oceněných na hodnotu 467 104,- Kč. Celkový výnos z vydražených předmětů pak byl 512 416,- Kč.

Předměty, které nebyly vydraženy na první aukci, byly přeceněny a přesunuty do aukce následující. Tato aukce se konala 6. prosince 2007 a zaregistrovalo se na ni 9 dražitelů. Tentokrát komise vytvořila 200 položek cenností a materiálu v odhadní ceně 1 269 353,- Kč. Celkem se během této dražby vydražilo 108 položek za 448 939,- Kč. Zbylých neprodaných 92 položek bude přesunuto do následující dražby, která proběhne v roce 2008.

V roce 2007 byla také realizována druhá část neplatných státních vyznamenání a medailí převzatých od Kanceláře prezidenta republiky. Sběratelsky zajímavé řády byly zvláštní komisí zřízenou pro tento účel rozděleny na tři části. První byla prodána v aukci již v roce 2006. Neprodejné a ze sběratelského hlediska bezcenné medaile byly zlikvidovány v roce 2006 roztavením v peci v Kovohutích Příbram.

Na aukci, která proběhla 7. prosince. 2007, se dražilo vcelku 2 408 kusů nejrůznějších řádů, vyznamenání a medailí z doby ČSR, ČSSR i ČSFR. Celá položka byla vydražena na cenu 1 617 000,- Kč. Další aukce těchto předmětů proběhne společně s aukcí cenností nabytých státem v průběhu roku 2008.

Dovoz zboží

Ze zemí, které do ČR dovážejí zboží z drahých kovů, je stále nejvýznamnější Itálie, Turecko a Německo. V následující tabulce je uveden dovoz z jednotlivých zemí.

<i>Země původu</i>	<i>Au /kg</i>	<i>Ag /kg</i>	<i>Pt/ g</i>
Itálie	1 039,80	6 101,70	
Turecko	744,30	855,20	
Německo	218,50	1 005,40	359,75
Hongkong	58,90	240,50	4,65
Thajsko	56,40	3 012,60	78,95
Izrael	43,80	1,20	
Polsko	29,80	111,80	
Slovinsko	23,60	5,60	
Rakousko	23,20	331,50	
Čína	13,20	323,10	
Korea	11,90	30,60	
Francie	10,60	49,00	66,65
Monako	7,80	23,70	
Španělsko	5,40	1,90	
Belgie	5,00		
USA	4,60		1,85
Slovensko	2,20	34,80	
Švýcarsko	1,90	192,70	
Řecko	1,50	8,66	
Portugalsko	0,60	69,10	
Brazílie	0,50		
Chorvatsko	0,20	0,54	
Tunisko	0,10		
Japonsko	0,03		
Norsko	0,03		
Maďarsko	0,03	0,02	
Sýrie	0,02		
Mexiko		132,70	
Indie		91,80	
Nepál		21,40	
Indonesie		18,80	
Dubai		11,20	
Kypr		3,25	
Peru		1,99	
Finsko		0,71	
Austrálie		0,63	
Dánsko		0,57	
Velká Británie		0,07	